

2010 YILI OCAK-ŞUBAT DÖNEMİ

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI DEĞERLENDİRMESİ

2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı % 2,1 artışla 156,2 milyon dolara yükselmiştir.

Aynı dönemde Türkiye genel ihracatı ise % 16,3 oranında artarak 16,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

EN ÇOK DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	39.008	42.804	9,7
ALMANYA	13.855	12.642	- 8,8
İTALYA	10.716	12.503	16,7
FRANSA	9.588	9.271	- 3,3
HOLLANDA	7.095	7.013	- 1,2
KAZAKİSTAN	8.333	5.393	- 35,3
IRAK	3.892	5.226	34,3
İNGİLTERE	4.755	4.400	-7,5
İSPANYA	13.894	3.938	-71,7
ROMANYA	1.875	3.663	95,4
İLK 10 ÜLKEYE DERİ & DERİ ÜRN. İHRACATI	113.011	106.853	- 5,5
TOPLAM DERİ & DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI	152.903	156.184	2,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde % 9,7 artışla 42,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı ayına göre % 8,8 düşerek 12,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İtalya'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 16,7 artışla 12,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,3 düşüşle 9,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hollanda'ya yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı sözkonusu dönemde % 1,2 azalarak 7 milyon dolara ulaşmıştır.

Kazakistan'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, bu dönemde % 35,3 düşüşle 5,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Irak'a yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 34,3 artışla 5,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İngiltere'ye yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı bu dönemde % 7,5 oranında azalarak 4,4 milyon dolara gerilemiştir.

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 44,3'lük payıyla en önemli pazarı olan AB-27 ülke grubuna yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde % 7,8 düşüşle 69,2 milyon dolar olmuştur.

Ülke grupları açısından en ciddi artış oranı Diğer Asya ülke grubuna yapılan ihracatta yaşanmış olup, bu ülke grubuna yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde % 114,4 artışla 6,2 milyon dolara yükselirken, söz konusu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 4'e çıkmış bulunmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatında artış yaşanan diğer bir ülke grubu Ortadoğu ülke grubu olup, bu ülke grubunda yapılan ihracat bu dönemde % 22,8 artarak 11,4 milyon dolara yükselmiştir. Ortadoğu ülke grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı da % 7,3'e çıkmış bulunmaktadır.

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri sektörü dört ayrı fasıl başlığı altında yedi ayrı alt sektörden oluşmaktadır;

Fasıl 41: Ham ve işlenmiş deriler,

Fasıl 42: Deri giyim, saraciye ve seyahat eşyası,

Fasıl 43: Ham post, işlenmiş, kürk, kürkten mamul eşya ve aksesuarı

Fasıl 64: Ayakkabı ve ayakkabı aksamıdır.

Fasıllar bazında toplam deri ve deri ürünleri ihracatımız ve ürün gruplarının ihracattan aldığı paylar aşağıdaki tablolarda mevcuttur.

Türkiye'nin Deri Sektörü İhracatında			
Fasılların Payı			
Birim:1000\$	2009 Ocak-Şubat	2010 Ocak-Şubat	10/09 Değişim %
Deri ve Deri Mamülleri İhracatı	152.903	156.184	2,1
F41	9.813	15.400	56,9
Toplam Deride Payı %	6	10	
F42	71.619	62.553	- 12,7
Toplam Deride Payı %	47	40	
F43	25.495	18.940	- 25,7
Toplam Deride Payı %	17	12	
F64	45.920	59.236	29,0
Toplam Deride Payı %	30	38	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2009-2010 ŞUBAT AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (MAL GRUPLARI BAZINDA) (1000 \$)							
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2009 ŞUBAT	2010 ŞUBAT	Değişim	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	10/09 Değişim
4101	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DERİLERİ-HAM	1	0	0,0%	1	0	0,0%
4102	KOYUN VE KUZULARIN HAM DERİLERİ	0	64	100,0%	0	91	100,0%
4103	DİĞER HAM DERİLER	10	1	-90,0%	10	1	-90,0%
4101-4103	HAM DERİ TOPLAMI	11	65	490,9%	11	92	736,4%
4104	SİĞİR VE AT CİNSİ HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	922	1.643	78,2%	1.847	3.056	65,5%
4105	KOYUN VE KUZULARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	113	213	88,5%	189	451	138,6%
4106	DİĞER HAYVANLARIN DABAKLANMIŞ DERİLERİ	215	139	-35,3%	215	166	-22,8%
4107	SİĞİR VE ATLARIN DABAKLANMIŞ VE HAZIRLANMIŞ DERİ VE KÖSELESİ	2.839	4.103	44,5%	5.547	7.448	34,3%
4112	KOYUN VE KUZULARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	859	2.057	139,5%	1.527	3.209	110,2%
4113	DİĞER HAYVANLARIN DİĞER DERİ VE KÖSELELERİ	155	381	145,8%	267	713	167,0%
4114	GÜDERİ, RUGAN VE RUGANLA DERİ VE KÖSELE; METALİZE DERİ VE KÖSELE	8	13	62,5%	26	55	111,5%
4115	DERİ KÖSELELERİN ŞERİT, YAPRAK, EVHA, KIRPINTI, DÖKÜNTÜ VB. (DERİ EŞYASI)	81	136	67,9%	182	206	13,2%
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ TOPLAMI	5.192	8.685	67,3%	9.800	15.304	56,2%
4201	HER TÜR HAYVANI İÇİN SARACİYE EŞYASI, EYER VB.(İMAL EDİLDİĞİ MADDE NE OL	48	39	-18,8%	118	84	-28,8%
4202	DERİ, KÖSELE VB. DEN SEYAHAT EŞYASI	7.811	9.861	26,2%	16.282	19.718	21,1%
4203.21/29/30/40	DERİ EL DİVEN KEMER VE AKSESUARLAR	2.389	3.114	30,3%	5.704	5.954	4,4%
4204	DERİ VE KÖSELEDEN MAKİNA, MEKANİK CİHAZ VB. İÇİN EŞYA	0	0	0,0%	0	0	0,0%
4205	DERİ VE KÖSELEDEN DİĞER EŞYA	472	443	-6,1%	852	1.095	28,5%
4206	BAĞIRSAK, KURSAK, MESANE, VETERDEN MAMUL EŞYA	0	0	0,0%	0	0	0,0%
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	10.720	13.457	25,5%	22.956	26.851	17,0%
4203.10	DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI	22.824	16.312	-28,5%	48.662	35.701	-26,6%
4203.10	DERİ GİYİM TOPLAMI	22.824	16.312	-28,5%	48.662	35.701	-26,6%
4301	HAM POSTLAR	0	138	100,0%	0	138	100,0%
4302	DABAKLANMIŞ, APRELENMİŞ KÜRKLER	4.315	3.639	-15,7%	7.728	5.365	-30,6%
4301-4302	HAM VE İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	4.315	3.777	-12,5%	7.728	5.503	-28,8%
4303	KÜRKTEN GİYİM EŞYASI, AKSESUARLARI, KÜRKTEN DİĞER EŞYA	11.470	4.107	-64,2%	17.766	13.435	-24,4%
4304	TAKLİT KÜRK VB. MAMUL EŞYA	1	2	100,0%	6	2	-66,7%
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI TOPLAMI	11.471	4.109	-64,2%	17.772	13.437	-24,4%
6401	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK-SU GEÇİRMEZ AYAKKABI	108	504	366,7%	331	784	136,9%
6402	DIŞ TABANI, YÜZÜ KAUÇUK VE PLASTİK DİĞER AYAKKABI	4.980	8.110	62,9%	8.538	13.068	53,1%
6403	YÜZÜ DERİ, TABANI KAUÇUK, PLASTİK, TABİL, SUNİ VB KÖSELE AYAKKABI	13.076	17.680	35,2%	24.700	32.027	29,7%
6404	YÜZÜ DOKUMA MADDELERİNDEN, TABANI KAUÇUK, PLASTİK VB AYAKKABI	2.083	2.464	18,3%	3.435	3.463	0,8%
6405	DİĞER AYAKKABI	1.963	1.902	-3,1%	3.749	3.886	3,7%
6406	AYAKKABI AKSAMI, İÇ TABAN, TOPUK RAMPASI, GETR, TOZLUK, DOLAK VB	2.508	2.702	7,7%	5.167	6.008	16,3%
64	AYAKKABI TOPLAMI	24.718	33.362	35,0%	45.920	59.236	29,0%
GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI		79.251	79.787	0,7%	152.848	156.124	2,1%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ham post ve işlenmiş deri (Fasıl 41) ihracatında 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde 15,4 milyon dolarlık ihracat performansı ile geçen yılın aynı dönemine göre % 56,9 oranında artış yaşanırken, bu fasılın toplam deri sektörü ihracatı içindeki payı % 10 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Fasıl 41 dahilinde ham deri (4101, 4102, 4103) ve yarı işlenmiş/bitmiş deri (4104, 4105, 4106, 4107, 4112, 4113, 4114, 4115) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 41'de yapılan ihracatın büyük kısmı yarı işlenmiş/bitmiş deri alt grubundan yapılmaktadır.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri alt grubundan 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde 15,3 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 56,2 seviyesindedir.

Sektörün en büyük ihracat kalemi olan **deri giyim, saraciye ve seyahat eşyalarının** (Fasıl 42) ihracatı, aynı dönemde % 12,7 oranında düşerek 62,6 milyon dolara gerilemiş bulunmaktadır.

Bu fasıl kapsamındaki ürünlerin toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, geçen yılın Ocak-Şubat döneminde % 47 düzeyindeyken, bu yılın aynı döneminde % 40 seviyesine gerilemiş bulunmaktadır.

Fasıl 42 dahilinde saraciye (4201, 4202, 4203.21, 4203.29, 4203.30, 4203.40, 4204, 4205, 4206) ve deri giyim (4203.10) ürünleri ayrı ayrı değerlendirilmektedir.

2010 yılı Ocak-Şubat döneminde Fasıl 42 kapsamında yapılan ihracatın 35,7 milyon dolarlık kısmı deri giyim grubundan gerçekleştirilmiştir. Bu sonuçla, deri giyim mamülleri ihracatı bu dönemde % 26,6 düşmüş bulunmaktadır.

Fasıl 42 kapsamında bulunan diğer ürün grubu olan saraciye grubunda aynı dönemde 26,9 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Böylelikle, bu ürün grubunda 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde yapılan ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 17 artış göstermiştir.

Kürk ve kürkten mamul eşya ürün grubundan (Fasıl 43) gerçekleştirilen ihracat ise, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 25,7 oranında azalarak 18,9 milyon dolar seviyesine gerilemiştir.

Bu fasılda gerçekleştirilen ihracat, toplam deri ürünleri ihracatından 2009 yılının Ocak-Şubat döneminde % 17 pay alırken, 2010 yılının aynı döneminde de bu oran % 12 seviyesine gerilemiştir.

Fasıl 43 dahilinde ham ve işlenmiş kürk (4301, 4302) ve kürk giyim eşyası ürün grupları (4303, 4304) ayrı ayrı değerlendirilmekte olup, Fasıl 43'de yapılan ihracatın büyük bir kısmı kürk giyim eşyası ürün grubundan yapılmaktadır.

Kürk giyim eşyası grubunda bu dönemde 13,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bu sonuçla 2009 yılının aynı dönemine göre % 24,4 oranında ihracat düşüşü meydana gelmiştir.

Fasıl 43-kürk ve kürkten mamul eşya grubunun diğer alt grubu olan ham ve işlenmiş kürk grubu ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde 5,5 milyon dolar olarak gerçekleşerek % 28,8 oranında azalmış bulunmaktadır.

Ayakkabı ve ayakkabı aksamı ürünlerinde (Fasıl 64), 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde 59,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 29'luk artış kaydedilmiştir. Bu ürün grubunun toplam deri ve deri mamulleri ihracatından aldığı pay, 2009 yılının Ocak-Şubat döneminde % 30 düzeyindeyken, 2010 yılının aynı döneminde % 38 seviyesine çıkmış bulunmaktadır.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

EN ÇOK AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	9.112	14.421	58,3
HOLLANDA	5.095	5.450	7,0
IRAK	3.408	4.849	42,3
S. ARABİSTAN	2.768	3.137	13,3
ALMANYA	3.121	2.721	-12,8
İLK 5 ÜLKEYE AYAKKABI İHRACATI	23.504	30.578	30,1
TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	45.920	59.236	29,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Ayakkabı ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde % 58,3 artışla 14,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hollanda'ya yapılan ayakkabı ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 7 artışla 5,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Irak'a yapılan ayakkabı ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 42,3 artarak 4,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

S.Arabistan'a yapılan ayakkabı ihracatı 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 13,3 artışla 3,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya'ya yapılan ayakkabı ihracatı, bu dönemde % 12,8 düşüşle 2,7 milyon dolara gerilemiştir.

EN ÇOK DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	13.680	15.450	12,9
ALMANYA	6.128	4.476	- 27
FRANSA	4.217	3.893	- 7,7
İSPANYA	12.044	2.425	- 79,9
İTALYA	2.865	1.185	- 58,7
İLK 5 ÜLKEYE DERİ GİYİM İHRACATI	38.934	27.429	- 29,6
TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	48.662	35.701	- 26,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Deri giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde % 12,9 artışla 15,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Deri giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 27 azalarak 4,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 7,7 düşüşle 3,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İspanya'ya yapılan deri giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 79,9 düşüşle 2,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İtalya'ya yapılan deri giyim ihracatı, bu dönemde % 58,7 düşüşle 1,2 milyon dolara gerilemiştir.

EN ÇOK SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %
İTALYA	5.275	8.582	62,7
ALMANYA	3.838	4.049	5,5
RUSYA	1.082	1.512	39,7
MACARİSTAN	436	1.387	218,1
İNGİLTERE	1.692	1.289	- 23,8
İLK 5 ÜLKEYE SARACİYE İHRACATI	12.323	16.819	36,5
TOPLAM SARACİYE İHRACATI	22.956	26.851	17,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde % 62,7 artışla 8,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Geleneksel pazarlarımızdan Almanya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 5,5 artarak 4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Rusya'ya yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 39,7 artışla 1,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Macaristan'a yapılan saraciye ürünleri ihracatı, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 218,1 artışla 1,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

İngiltere'ye yapılan saraciye ürünleri ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde % 23,8 düşüşle 1,3 milyon dolara gerilemiştir.

EN ÇOK KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER			
<i>Birim: 1.000 \$</i>			
ÜLKELER	2009 OCAK-ŞUBAT	2010 OCAK-ŞUBAT	DEĞİŞİM %
RUSYA FEDERASYONU	9.066	8.287	- 8,6
KAZAKİSTAN	5.992	2.663	- 55,6
FRANSA	533	555	4,1
ABD	349	512	46,7
ALMANYA	435	454	4,4
İLK 5 ÜLKEYE KÜRK GİYİM İHRACATI	16.375	12.471	- 23,8
TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	17.772	13.437	- 24,4

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Kürk giyim ihracatımızın en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2010 yılının Ocak-Şubat döneminde % 8,6 düşüşle 8,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan Kazakistan'a yapılan ihracat, sözkonusu dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 55,6 azalarak 2,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Fransa'ya yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 4,1 artışla 555 bin dolar olarak gerçekleşmiştir.

ABD'ye yapılan kürk giyim ihracatı, 2010 yılı Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre % 46,7 artışla 512 bin dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya'ya yapılan kürk giyim ihracatı, aynı dönemde, geçen yılın aynı dönemine göre % 4,4 artışla 454 bin dolar olarak gerçekleşmiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Ekonomik Gelişmeler

Rusya

Deri ve deri ürünleri sektörümüzün en önemli ihracat pazarı olan Rusya ekonomisi, 2009'un 4. çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre % 6,2 daralırken, yılın tamamında ise % 9 küçülme göstermiştir. IMF tahminine göre ülke ekonomisi 2010 yılında % 3,6 büyüyecektir.

Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, ülke ekonomisi krizdeki en kötü dönemini atlattığı ve son dönemde artan petrol fiyatlarının da etkisiyle ekonomi düze çıkmaktadır. Bu tahmini destekleyen diğer bir veri de perakende satışların ülke genelinde Ocak ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 0,3 oranında artmış olmasıdır. Bilindiği gibi perakende satışlar 2009 yılı genelinde % 5,5 düşüş göstermişti. Perakende satışların 2010 yılı genelinde % 3,3 artması beklenmektedir.

Dünya Bankası'nın Kasım ayında hazırladığı Rusya raporuna göre 2009 yılı ilk dokuz ayında Ruble'nin %5,9 oranında değer kaybetmesinin de etkisiyle yılın ikinci çeyreğinde ülkenin net ihracatı %66 artış gösterirken, ithalatında büyük ölçüde daralma meydana gelmiştir. Öte yandan, 2010 yılı için yapılan tahminler daha olumlu olup, ülke ekonomisinin 2010 yılı genelinde % 3,6 büyümesi beklenirken, tüketici harcamalarının da bu paralelde artması öngörülmektedir.

Diğer yandan, Rusya'da 2009 yılı sonu itibariyle %8,2 olan işsizlik oranının 2010 yılında artması beklenmektedir.

Bununla beraber küresel krizin etkisiyle 2009 yılında Rus hazır giyim pazarı oldukça etkilenecek taleplerdeki daralma sonucunda hazır giyim satışlarında % 20-30 arasında bir azalma meydana gelmiştir.

Ayrıca, Rus Moda Endüstrisi İşletmeleri Derneği'ne (APRİM) göre lüks hazır giyim ürünü tüketicilerinin bir çoğu daha düşük fiyatlı ürün segmentine yönelmiştir.

Yine de özellikle deri ve tekstil ürünleri ihracatımız açısından önemli olan Rusya ekonomisinin son dönemde artan petrol fiyatlarının da yardımıyla önümüzdeki dönemde daha da toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanması beklenmektedir.

Almanya

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın diğer önemli bir pazarı olan Avrupa Birliği'nin en büyük ekonomisi Almanya'nın GSYH'si, 2009 yılı 3. çeyrekte bir önceki

eyrek döneme göre % 0,7 oranında büyüme göstermiŐken, 4. eyrek dönemde % 0 sıfır büyüme oranı kaydedilmiştir. Bu sonuçla, daha önceki dönemlerdeki düŐüŐlerin sonucu olarak Alman ekonomisi 2009 yılı genelini % 4,9 küçülme ile kapatmıŐ bulunmaktadır.

OECD verilerine göre 2010 yılı 1. eyrek dönem için öngörülen büyüme oranı ise % 1 düzeyindedir.

Almanya'nın genel ihracatı 2009 yılı genelinde % 14,4 azalırken, ithalatı ise % 8,2 oranında daralmıŐ bulunmaktadır. İhracatın 2010 yılı ilk çeyrek dönemde bir önceki döneme göre % 6,1 artması beklenirken, ithalatın ise aynı dönemde % 4,7 artışı öngörülmektedir.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri, Kasım ayında bir önceki yılın aynı döneme göre % 0,9 artmış bulunmaktadır.

Öte yandan, perakende satışlar Aralık ayında geçen yılın aynı döneme göre % 2,5 azalırken, bir önceki aya göre ise % 0,8 oranında artmış bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde bir önceki yılın aynı döneme göre % 1 oranında artarken, 2010 yılı 1. eyrek döneminde ise % 1,4 azalması beklenmektedir.

lke genelinde toplam iç talebin 2010 yılı 1. eyrek dönemde % 0,3 artması beklenmektedir.

Kasım ayında iŐsizlikte görülen düşük oranlı azalmayla ülkedeki iŐsizlerin oranı % 7,5'e gerilemiştir.

lke ekonomisinin önemli göstergelerinden ve halı ile ev tekstili ihracatımızı yakından ilgilendiren inşaat endeksi, Aralık ayında bir önceki aya göre % 2,6 azalmış bulunmaktadır.

IMF'nin son tahminlerine göre, 2010 yılında ülke ekonomisinin artıya geçerek % 1,5 büyümesi beklenmektedir. Hazırgiyim, tekstil, deri ve halı ihracat pazarlarımız içinde en st sıralarda yeralmasına karŐılık son dönemde sektörlerimizin ihracatında düşüş yaşanan Almanya'da mevcut veri ve tahminlere göre, önümüzdeki dönemde tüketim ve talebin yavaŐ yavaŐ canlanması beklenmektedir.

İtalya

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden ve deri ürünleri ihracatımızın baŐlıca pazarlarından İtalya'nın GSYH'si 2009 yılı 4. eyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,2 küçülmüŐ bulunmaktadır.

OECD verilerine göre 2010 yılı 1. çeyrek dönem için tahmin edilen büyüme oranı ise % 1,2 düzeyindedir.

2009 Şubat ayında 95.3 seviyesinde bulunan tüketici güven endeksi Ağustos ayında 100.3'e kadar yükselmiş Kasım ayında ise 99.7'ye kadar gerilemiştir. Ekonominin önemli göstergelerinden olan yeni sanayi ürünleri siparişleri Ekim ayında % 1,5 yükselmişken, Kasım ayında % 4,5 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Kasım ayında bir önceki aya göre % 0,3 azalmış bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde % 1 oranında azalırken, 2010 yılı 1. çeyrek döneminde ise % 0,6 artması beklenmektedir.

İtalya genelinde toplam iç talebin 2010 yılı 1. çeyrek dönemde % 1,3 artması beklenmektedir.

İhracatın 2010 yılı ilk çeyrek dönemde bir önceki döneme göre % 1,8 artması beklenirken, ithalatın ise aynı dönemde % 1,6 artışı öngörülmektedir.

İtalya'da işsizlik oranı Kasım ayında % 8,3 seviyesindeyken, Aralık ayında ise % 8,5'e yükselmiştir

Güncel tahminlere göre, ülke ekonomisinin 2010 yılında % 1,3 büyümesi beklenmekteyken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,7 artış yönündedir.

İngiltere

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İngiltere'nin GSYH'si 2009 yılı 4. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,1 oranında büyürken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 3,2 gerilemiş bulunmaktadır.

OECD verilerine göre 2010 yılı 1. çeyrek dönem için öngörülen büyüme oranı ise % 1,5 seviyesindedir.

Özel tüketim harcamaları bir önceki çeyrek döneme göre; 2. çeyrekte %0,7 oranında, 3.çeyrekte ise %0,1 oranında azalmıştır. 2009 Ocak ayında 92.6 seviyesinde bulunan tüketici güven endeksi Kasım ayında 100.5'e kadar yükselmiştir.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Ekim ayında bir önceki aya göre % 0,9 artarken, Kasım ayında ise % 1,5 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar, Kasım ayında bir önceki aya göre % 0,1 azalırken, Aralık ayında ise % 0,9 düşmüş bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 2,1 oranında azalırken, 2010 yılı 1. çeyrek döneminde ise % 2,5 azalması beklenmektedir.

Ülke genelinde toplam iç talebin 2010 yılı 1. çeyrek dönemde % 0,6 artması beklenmektedir.

İhracatın 2010 yılı ilk çeyrek dönemde bir önceki döneme göre % 4,9 artması beklenirken, ithalatın ise aynı dönemde % 1,1 artışı öngörülmektedir.

Ülke genelinde inşaat endeksi Aralık ayında bir önceki aya göre % 0,4 oranında azalmış bulunmaktadır.

İngiltere'de Kasım ayı itibarıyla işsizlik oranı %7,8'dir. OECD'nin tahminine göre İngiltere'de işsizlik oranı 2010 yılında %9,3'ü, 2011 yılında ise %9,5'i bulacaktır.

Güncel tahminlere göre ülke ekonomisinin 2010 yılında % 1,3 büyümesi beklenmekteyken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,3 azalma yönündedir.

Deri ürünleri ihracatımız açısından önemli bir pazar olmasına rağmen son dönemde kan kaybeden İngiltere ekonomisinin toparlanarak iç talep ve tüketimin canlanması büyük önem taşımaktadır.

Fransa

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden Fransa'nın GSYH'si 2009 yılı 4. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,6 oranında artmıştır. Alman ekonomisinden farklı olarak ihracat ve dış talepten çok iç tüketime dayanan Fransız ekonomisindeki gelişmeler son dönemde pozitif dönmektedir.

OECD verilerine göre 2010 yılı 1. çeyrek dönem için öngörülen büyüme oranı ise % 1,4 düzeyindedir.

İhracatın 2010 yılı ilk çeyrek dönemde bir önceki döneme göre % 2,8 artması beklenirken, ithalatın ise aynı dönemde % 3,2 artışı beklenmektedir.

2009 Şubat ayında 93.8 seviyesinde bulunan tüketici güven endeksi Kasım ayında 98.8'e kadar yükselmiştir.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Ekim ayında % 8,8 azalırken, Kasım ayında ise % 0,4 azalmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar Kasım ayında bir önceki aya göre % 0,1 oranında azalırken, Aralık ayında ise % 1,2 artmış bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde % 0,5 oranında azalırken, 2010 yılı 1. çeyrek döneminde ise % 0 olması beklenmektedir.

Fransa genelinde toplam iç talebin 2010 yılı 1. çeyrek dönemde % 1,6 oranında artması beklenmektedir.

Ülke genelinde işsizlik oranı ise Aralık ayında % 10 seviyesinde bulunmaktadır.

Mevcut verilere göre, ülke ekonomisinin 2010 yılında % 1,4 büyümesi beklenmekteyken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,8 artış yönündedir.

ABD

Dünyanın en büyük ekonomisi ve önemli ihracat pazarlarımızdan ABD, üst üste 4 çeyrek dönem küçüldükten sonra, bu yılın 3. çeyrek döneminde bir önceki çeyrek döneme göre % 0,6 büyürken, 4. çeyrek dönemde ise % 1,4 büyüme göstermiştir. OECD verilerine göre 2010 yılı 1. çeyrek dönem için öngörülen büyüme oranı ise % 2,5 düzeyindedir.

2009 Şubat ayında 93.5 seviyesinde bulunan tüketici güven endeksi Kasım ayında 95.2'e kadar yükselmiştir.

Ülke genelinde perakende satışlar 2009 yılı genelinde bir önceki yıla göre % 6,2 azalırken, 2010 yılı Ocak ayında ise % 3,2 artmış bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde % 0,9 oranında artarken, 2010 yılı 1. çeyrek döneminde ise % 1 artış beklenmektedir.

ABD genelinde toplam iç talebin 2010 yılı 1. çeyrek dönemde % 2,6 artması beklenmektedir.

Son dönemdeki toparlanmaya rağmen giyim ve giyim aksesuarları satışları hâlâ kriz öncesi döneme göre düşük seviyelerdedir. Giyim ve giyim aksesuarları perakende satışları 2009 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yıla göre % 3,1 gerilerken, 2010 yılı Ocak ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre % 1,7 azalmış bulunmaktadır.

ABD ihracatının 2010 yılı ilk çeyrek dönemde bir önceki döneme göre % 6 artması beklenirken, ithalatın ise aynı dönemde % 6 artışı öngörülmektedir.

Öte yandan, ülke ekonomisinin en önemli sorunlarından işsizlik Aralık ayında değişmeyerek, Kasım ayındaki seviyesi olan %10 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Mevcut verilere göre, ABD ekonomisinin 2010 yılında % 2,7 oranında büyümesi beklenirken, 2010 yılı tüketici harcamaları tahmini % 0,9 artacağı yönündedir.

Hollanda

Avrupa Birliği'nin diğer ekonomilerinden Hollanda'nın GSYH'si 2009 yılı 4. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,3 oranında artmıştır.

Yeni sanayi ürünleri siparişleri Ekim ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 15,2 azalırken, Kasım ayında ise % 3,3 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar Kasım ayında bir önceki aya göre % 0,3 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre % 5,1 azalmış bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde % 2,8 oranında azalmış bulunmaktadır.

AB'nin en düşük işsizlik oranına sahip olan ülkede işsizlik oranı Aralık ayında % 4 olarak gerçekleşmiştir.

İspanya

Diğer bir AB ülkesi İspanya'nın GSYH'si 2009 yılı 4. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre % 0,1 oranında azalmıştır.

İspanya'nın genel ithalatı 3.çeyrekte %2 artmıştır. 2009 Ocak ayında 88.1'e kadar gerilemiş olan tüketici güven endeksi Kasım ayında 97,2'ye yükselmiştir.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 1,1 artmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar Aralık ayında bir önceki aya göre % 0,9 artarken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 1,5 gerilemiş bulunmaktadır.

OECD verilerine göre özel tüketim harcamaları 2009 yılı son çeyrek dönemde % 4,4 oranında azalmış bulunmaktadır. Ülke genelinde işsizlik oranı Aralık ayında % 19,5'e çıkmıştır.

Irak

IMF'ye göre, Irak'ın mali durumu 2009'da %26 daralması beklenen petrol gelirleri yüzünden bozulma gösterecektir. Nitekim 2009 yılı bütçesinde son altı ayda talepte yaşanan azalmaya bağlı olarak düşen petrol fiyatları yüzünden 2008 Kasım ve 2009 Ocak aylarında iki defa değişikliğe gidilmiştir. İhracatının yaklaşık %80'i petrolden oluşan Irak'ın 2008 yılında GSYH'sının %8,2'si kadar verdiği mali fazla 2009 yılı için bir hayal olarak gözükmemektedir. IMF'nin tahminine göre 2009'da Irak hükümeti bütçesi GSYH'nın %17'si kadar açık verecektir.

30 milyona yakın nüfusu ve gelecekte artması beklenen petrol gelirleri sayesinde alım gücünün de artması beklenen Irak'ta başta güvenlik ve işsizlik olmak üzere halen ciddi sorunlar mevcut. Buna rağmen özellikle ayakkabı, halı ve konfeksiyon sektörlerimiz için gittikçe büyüyen pazar haline gelen Irak'ın önemi ihracat sektörlerimiz açısından giderek daha da artmaktadır.

Suudi Arabistan

Özellikle halı ve deri ürünleri açısından önemli pazarlar arasında yer alan Suudi Arabistan 2008 yılında petrol fiyatlarında meydana gelen büyük artışlarla ekonomisinde büyük gelişmeler kaydetmişti.

Ancak 2008 yılının son çeyreğinden itibaren küresel ölçekte etkisini hissettiren küresel krizle birlikte petrol fiyatlarında büyük düşüşler olmuş ve Suudi Arabistan gibi ekonomisi petrol ihracatına dayalı ülkeler bundan etkilenmişlerdi.

Bununla beraber son dönemlerde petrol fiyatlarındaki toparlanma ile birlikte Suudi Arabistan ekonomisinde de olumlu gelişme beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan projeksiyonlar doğrultusunda Suudi Arabistan'ın 2009 yılında %0,9 oranında küçülürken 2010 yılında %4 büyüyeceği öngörülmektedir.

Aynı şekilde Suudi Arabistan'ın toplam ithalatı 2008 yılında 178,8 milyar dolar iken 2009 yılında bunun 169,3'e gerileyeceğini ancak 2010 yılında önemli bir artışla 183,9 milyar dolara yükseleceği beklenmektedir.

Öte yandan, uluslararası bir danışmanlık kuruluşunun hazırladığı rapora göre Suudi Arabistan'da kişi başına tüketici harcamasının 2013 yılına dek % 24 artarak 5,246 \$ seviyesine yükselmesi beklenmektedir.

Romanya

Avrupa Birliği'nin yeni üyelerinden Romanya'nın GSYH'si 2009 yılı 3. ve 4. çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre sırasıyla % 0,6 ve % 1,5 oranlarında daralmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar Kasım ayında bir önceki aya göre % 1,2 azalırken, Aralık ayında ise % 5,7 gerilemiş bulunmaktadır.

Üretimde ve Kapasite Kullanımında Meydana Gelen Gelişmeler

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Sanayi Üretim İndeksi'ne göre, 2009 yılı Aralık ayında, geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, deri ve deri mamulleri imalatı üretim endeksi % 41,8 artış gösterirken, 2009 yılı genelinde ise ortalama % 7,8 düşüş göstermiştir.

Diğer yandan, T.C. Merkez Bankası'nın Aylık İmalat Sanayinin Eğilim Anketi'ne göre, 2010 yılının Şubat ayı itibarıyla deri ve deri mamulleri sektöründe kapasite kullanım oranının % 62,9 olduğu görülmektedir. 2009 yılının Şubat ayında deri ve deri mamulleri sanayinde kapasite kullanım oranı % 52,3 seviyesindeydi. Böylelikle, Şubat ayında deri ve deri mamulleri sanayiinde kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre % 10,6 oranında artmış bulunmaktadır.

İTKİB Genel Sekreterliđi
AR & GE ve Mevzuat Şubesi

TÜRKİYE DERİ VE DERİ MAMULLERİ İHRACATI

ŞUBAT 2010

		2009 ŞUBAT 1000 \$	2010 ŞUBAT 1000 \$	DEĞİŞİM %	2009 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2010 OCAK-ŞUBAT 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %	
AB ÜLKELERİ (15)	ALMANYA	6.333	5.996	-5,3	13.855	9,1	12.642	8,1	-8,8	
	AVUSTURYA	295	245	-16,9	912	0,6	753	0,5	-17,4	
	BELÇİKA	913	1.336	46,3	1.682	1,1	1.902	1,2	13,1	
	DANİMARKA	830	920	10,8	1.986	1,3	2.101	1,3	5,8	
	FINLANDIYA	161	61	-62,1	304	0,2	321	0,2	5,6	
	FRANSA	3.850	4.302	11,7	9.588	6,3	9.271	5,9	-3,3	
	HOLLANDA	2.673	3.490	30,6	7.095	4,6	7.013	4,5	-1,2	
	İNGİLTERE	1.833	2.049	11,8	4.755	3,1	4.400	2,8	-7,5	
	İRLANDA	2	236	11.700,0	10	0,0	237	0,2	2.270,0	
	İSPANYA	7.358	1.471	-80,0	13.894	9,7	3.938	2,5	-71,7	
	İSVEÇ	35	151	331,4	151	0,1	305	0,2	102,0	
	İTALYA	3.651	5.864	60,6	10.716	7,0	12.503	8,0	16,7	
	LÜKSEMBURG	0	77	100,0	0	0,0	77	0,0	100,0	
	PORTEKİZ	143	114	-20,3	225	0,1	189	0,1	-16,0	
	YUNANİSTAN	1.096	1.098	0,2	2.017	1,3	2.128	1,4	5,5	
	AB(15) ÜLKELERİ TOPLAMI	29.173	27.410	-6,0	67.190	43,9	57.780	37,0	-14,0	
YENİ AB ÜLKELERİ (12)	BULGARİSTAN	1.536	1.534	-0,13	2.619	1,7	2.890	1,9	10,3	
	ÇEK CUMHURİYETİ	171	208	21,6	455	0,3	298	0,2	-34,5	
	ESTONYA	68	496	629,4	249	0,2	926	0,6	272,7	
	DiĞER BÖLGELER	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	
	LETONYA	26	146	461,5	45	0,0	169	0,1	275,6	
	LİTVANYA	558	445	-20,3	703	0,5	552	0,4	-21,5	
	MACARİSTAN	555	1.344	142,2	787	0,5	1.928	1,2	145,0	
	MALTA	8	10	25,0	17	0,0	11	0,0	-35,3	
	POLONYA	367	364	-0,8	759	0,5	529	0,3	-30,3	
	ROMANYA	1.265	2.355	86,2	1.875	1,2	3.863	2,3	95,4	
	SLOVAK CUMH.	82	237	189,0	110	0,1	293	0,2	166,4	
	SLOVENYA	11	117	963,6	225	0,1	169	0,1	-24,9	
	YENİ AB TOPLAMI	4.647	7.256	56,1	7.844	5,1	11.430	7,3	45,7	
AB ÜLKELERİ (27)	AB (27) TOPLAMI (1)	33.820	34.666	2,5	75.034	49,1	69.210	44,3	-7,8	
DiĞER OECD ÜLKELERİ	ABD	672	857	27,5	1.538	1,0	2.056	1,3	33,7	
	AVUSTRALYA	17	46	170,6	57	0,0	186	0,1	226,3	
	G.KÖRE	236	306	29,7	419	0,3	605	0,4	44,4	
	İSVİÇRE	313	675	115,7	1.668	1,1	1.361	0,9	-18,4	
	İZLANDA	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	
	JAPONYA	558	345	-38,2	741	0,5	497	0,3	-32,9	
	KANADA	243	145	-40,3	383	0,3	219	0,1	-42,8	
	MEKSİKA	0	2	0,0	3	0,0	97	0,1	3133,3	
	NORVEÇ	68	72	5,9	134	0,1	115	0,1	-14,2	
	Y.ZELANDA	0	0	0,0	22	0,0	16	0,0	-27,3	
		DiĞER OECD TOPLAMI (2)	2.107	2.448	16,2	4.965	3,2	5.152	3,3	3,8
DiĞER AVRUPA ÜLKELERİ	ARNAVUTLUK	129	141	9,3	224	0,1	300	0,2	33,9	
	BOSNA-HERSEK	179	257	43,6	308	0,2	370	0,2	20,1	
	K.KİBRİS TÜRK CUMHURİYETİ	162	338	108,6	260	0,2	492	0,3	89,2	
	MAKEDONYA	275	150	-45,5	414	0,3	218	0,1	-47,3	
	SİRBİSTAN	201	296	47,3	550	0,4	605	0,4	10,0	
	DiĞER AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAMI (3)	946	1.182	24,9	1.756	1,1	1.985	1,3	13,0	
ESKİ S.S.C.B.	AZERBAYCAN	308	557	80,8	367	0,2	760	0,5	107,1	
	BEYAZ RUSYA	431	1.421	229,7	634	0,4	1.499	1,0	136,4	
	KAZAKİSTAN	6.519	1.722	-73,6	8.333	5,4	5.393	3,5	-35,3	
	ÖZBEKİSTAN	257	23	-91,1	368	0,2	115	0,1	-68,8	
	RUSYA FEDERASYONU	22.872	21.787	-4,7	39.008	25,5	42.804	27,4	9,7	
	TÜRKMENİSTAN	357	477	33,6	562	0,4	802	0,5	42,7	
	UKRAYNA	811	970	19,6	1.348	0,9	1.807	1,2	34,1	
		ESKİ S.S.C.B TOPLAMI (4)	31.555	26.957	-14,6	50.620	33,1	53.180	34,0	5,1
ORTADOĞU ÜLKELERİ	İRAK	2.139	2.863	33,8	3.892	2,5	5.226	3,3	34,3	
	İRAN	260	472	81,5	475	0,3	624	0,4	31,4	
	İSRAİL	560	791	41,3	1.349	0,9	1.559	1,0	15,6	
	KUVEYT	246	305	24,0	280	0,2	313	0,2	11,8	
	S.ARABİSTAN	1.558	1.505	-3,4	2.340	1,9	3.205	2,1	9,0	
	SURİYE	60	144	140,0	242	0,2	346	0,2	43,0	
	ÜRDÜN	40	32	-20,0	96	0,1	104	0,1	8,3	
YEMEN	0	7	100,0	0	0,0	7	0,0	100,0		
	ORTADOĞU TOPLAMI (5)	4.863	6.119	25,8	9.274	6,1	11.385	7,3	22,8	
AFRİKA ÜLKELERİ	KUZEY AFRİKA ÜLKELERİ									
	CEZAYİR	196	109	-44,4	389	0,3	235	0,2	-39,6	
	FAS	17	59	247,1	31	0,0	101	0,1	225,8	
	LIBYA	251	155	-38,2	426	0,3	471	0,3	10,6	
	MİSİR	196	728	271,4	902	0,6	930	0,6	3,1	
	TUNUS	28	80	185,7	134	0,1	219	0,1	63,4	
		KUZEY AFRİKA TOPLAMI	688	1.131	64,4	1.882	1,2	1.956	1,3	3,9
G.AFRİKA CUMH.	54	30	-44,4	90	0,1	99	0,1	10,0		
	AFRİKA TOPLAMI (6)	742	1.161	56,5	1.972	1,3	2.055	1,3	4,2	
DiĞER ASYA ÜLKELERİ	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	868	1.306	50,5	1.474	1,0	2.516	1,6	70,7	
	ENDONEZYA	0	87	100,0	35	0,0	145	0,1	314,3	
	HİNDİSTAN	90	14	-84,4	95	0,1	84	0,1	-11,6	
	HONG KONG	661	1.631	146,7	1.091	0,7	3.010	1,9	175,9	
	MALEZYA	7	2	-71,4	7	0,0	2	0,0	-71,4	
	SİNGAPUR	1	54	100,0	15	0,0	62	0,0	313,3	
	TAYLAND	1	20	100,0	1	0,0	106	0,1	100,0	
	TAYVAN	14	9	-35,7	19	0,0	12	0,0	-36,8	
		GÜNEY VE DOĞU ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI	1.642	3.123	90,2	2.737	1,8	5.937	3,8	116,9
	AFGANİSTAN	11	3	-72,7	23	0,0	12	0,0	-47,8	
	BANGLADEŞ	59	58	-1,7	75	0,0	168	0,1	124,0	
PAKİSTAN	14	31	121,4	53	0,0	76	0,0	43,4		
	DiĞER ASYA ÜLKELERİ TOPLAMI (7)	1.726	3.215	86,3	2.888	1,9	6.193	4,0	114,4	
	(1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)+(7) TOPLAMI	75.759	75.748	0,0	146.509	95,8	149.160	95,5	1,8	
	DiĞER ÜLKELER VE S. BÖLGELER	3.524	4.058	15,2	6.394	4,2	7.024	4,5	9,9	
	TOPLAM DERİ İHRACATI	79.283	79.806	0,7	152.903	100	156.184	100	2,1	
İTKİB AR & GE VE MEVZUAT ŞUBESİ KAYNAK: İHRACAT-NET Bilgi Sistemi										